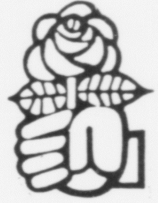

Javnaðar- flokkurinn minnist Olof Palme

Stjórnarássett landasorg í Tanzania, Argentina og öðrum fjarskotnum londum.

So högt í mæti stóð hesin fremsti statsmaður Norðurlanda úti í heimi.

Brennandi áhugi hansara fyrri korum teirra neyðstöddu í 3. heiminum og har ófrælsi valdar, og hansara ótroyttliga stríð imóti fátækraðömi, búskaparligari eyðræning og skeivum býti millum tilafturskomin og framkomin lond, festi í so marga staðni í heiminum og á altjóða politiska vígvællinum.

Hann var mælskur og verðin lurt-aði meira og meira, hóast tey, ið kendu seg argað, at byrja við ikki góvu honum orðaljód.

Hansara beiska og bersögna herferð imóti kriggi, imperialismu og valdsgerðum, men fyrri friði østi mangan, men sum fráleið, stóð virðingin fyrri stöðum hansara eftir, hann hevur tikið sær so tíðliga, tí hann fyrir enn aðrir sá, hvør leið var røtt.

Vit javnaðarfólk eltu fegin henda slóðara í altjóða politikki.

Men eisini handfaring hansara av dagligum politiskum arbeiði tóku vit fyrirmynd í og royndu at nýta í egnum virkseimi.

Svøríki — við hesum stóra javnaðarflokki — var landið, ið vanligu lá á odda, tá tøk skuldu takast at verja sosialu trygdina, fyriskipa arbeiði fyrri flest møguleg, tryggja líkheit og javnstöðu millum manna og fremja eina solidariska samfelagsgongd, har

fræls menniskju virka í felag á jøvnum stöði.

Vælfærdin kostar, og viljin til solidaritet víkast hjá teim, sum fingur lut, tá størri og størri partur av úrtøkuni skal latast aftur til felagskapin sum skattur og avgjöld, tí skuldi Svøríki eisini fyrir enn onnur lond læra at ganga á røðini millum ynskioð um trygd til øll og hugin at leggja ábyrgdina av hesum á øll onnur enn ein sjálván.

Teir búskaparligu javnvágstrupuleikar, sum nútiðin við øllum sinum tøkni hevur at dragast við, høvdu síni serligu eyðkenni í einum samfelagi sum tí svenska, so gjøgnumdemokratiserað tað bleiv. Tí ikki lögioð at javnaðarfólk í øðrum londum altíð litu við áhuga at politisku úrslitunum í hesum landi.

S.A.P. — Svenski Arbeiðaraflokkurinn — átti hugsjónarlig stórmenni á odda, aðrenn Palme tók við í 1969, men tá varð leiðslan litin manni, sum ikki átti røtur í arbeiðararørsluni, men kom til hennara.

Hann var — sum sagt bleiv hjá okkum — av tí »betra slagnum« og hartil akademikari. Hendan veruleika rívu móttøðumenn honum ofta í nærar, men í egnum flokki varð ongantið grett um, at hetta ikki var hóskandi viðferi. Tvørturímóti kom velduga vitan hansara, klókskapur og rúma minni, eins og skjótaleikin til at finna óroyndar loysnir, bæði kollveltandi og »pragmatiskar« flokk-

inum sera væl við, so hvørt samfelagssurningar gjordist flektir og torgreiddir.

Í tjaki var hann greiður og lætt-skiltur evnaði at leggja málini fram, so tú skákaði sær ikki undan at taka stöðu. Hann kundi vera eirindaleysur við móttøðumenn, men vinsælur og »charmerandi« sum hann eisini var, skapti hann sær virðing á slikan hátt, at øll høvdu eina meining um hann og politikk hansara, eingin slapp at vera líkasælur, tú mátti svara spurningum hansara, taka stöðu til hugmyndir hansara, og oftast boyggja teg fyrri sannleikanum í próvførslu hansara, tí eru Svøríki og, Norðanlond í dag so merkt av hesi syrgiligu valdsgerð.

Sagt er, at hann fall fyrri hatrinum, sum fatan hansara av verðini fekk at spretta, men góða sáðið man vaksa seg sterkari, tí arbeiðslag hansara var at leita sær stuðul í fólkameiningini, og hann hevði klettatrúgv uppá, at hendan var hin einasta, sum kundi boyggja stórveldaleiðararnar og fáa teir at semjast um frið og avvápnad. Viðrák var sjáldan í byrjan ímillum hesa fólkameining og hugsjónarliga dirvi Palme, tí hann tordi tonkja teir ótonktu tankarnar so nógv fyrir enn aðrir, tordi fremja sær óroyndur og óhugsandi loysnirnar, aðrenn aðrir vóru tilbúnir, og gavst aldri á hondum, hóast øll vónbrot.

Hann segði, at svartskygni — pessimisma — var ónýtilig sum ar-

beiðsfortreyt, og at tað var ósemiligt at loyva sær at »geva upp fyrri bad job«.

Ofta endurgivnu orða hansara: »Politikkur er at vilja«, eru í flestu forum misfatað. Hann segði veruliga: »Politikkur er at vilja — vilja broytingina, og tað finnast ikki givnar uppskriftir um, hvussu hon skal fremjast, hvørki kommunistiskir lærusetningar ella kapitalistisk búskaparfrøði eiga svar uppá samfelagssurningarnar.

Í hesum lá trúgv hansara uppá, at spurningarnir áttu loysn í gerandisdegnum, í stöðugari virkan, endavendan og leitan. Hetta var »pragmatikarin« Palme, men frammanfyri lá hugsjónin um tað rættvísa, tryggja og progressiva samfelagið, sum eigur eitt rimiligt mót av lukku, livsinnihaldi og menniskjansligheit til hvønn einstakan borgara.

Okkum í foroykska javnaðarflokkinum kenst í dag, sum ein viti er slóknaður, men vit kenna okkum rík av fyridømi og bjartskygni hansara og royna at varðveita hansara djørvu hugmyndir.

Feroysa Javnaðarflokkur heilsar við sorg og djúpastu virðing Olof Palme.

2. mars 1986
Atli. P. Dam

Frá fundi í samstarvsnevndini hjá Norðurlandsku javnaðarflokkunum og fakfelagsrørsluni. Palme er sum altíð við